Pirkanmaan
hyvinvointialue

Jalkaterapian ja jalkojenhoidon palvelusetelien sääntökirja, palvelukohtainen osa

Päivitetty 18.9.2026 § 78

Sääntökirja on voimassa toistaiseksi

Pirkanmaan hyvinvointialue | PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi | pirha.fi

Sisällys

2 Palvelukohtainen osa ... 3
2.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat ... 3
2.2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja ... 3
2.3 Palvelun sisältövaatimukset ... 3
2.4 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset ... 4
2.5 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut ... 4
2.6 Palvelupalautteen toimittaminen hyvinvointialueelle ... 5
2.7 Laadun seuranta ja raportointi ... 5
2.8 Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen ... 5
2.9 Hyvinvointialueen antamat tiedot palveluntuottajalle ... 6
2.10 Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu ... 6
2.11 Laskutus ... 6
2.12 Muut erityiset määräykset ... 7
2.12.1 Hakeutuminen palveluntuottajaksi ... 7
2.12.2 Tietojen ajantasaisuus julkisessa luettelossa ... 7
2.12.3 Palvelukerran peruutus ja keskeytys ... 7
2.12.4 Tilat, välineet ja laitteet ... 7
3 LIITTEET ... 8
3.1 Liite 1: Hintaliite ... 8

2 Palvelukohtainen osa

2.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat

Palveluseteli jalkaterapiaan tai jalkojenhoitoon voidaan myöntää henkilöille, jotka sairastavat diabetesta tai reumaa. Jalkaterapia ja jalkojenhoito toteutetaan yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja arviointi tehdään asiakkaan hoitovastuuyksikössä. Arvioinnin tekee aina hyvinvointialueen terveydenhuollon ammattilainen, jolla on riittävä asiantuntemus kuten diabeteshoitajat, jalkaterapeutit ja lääkärit.

Jalkaterapia

Jalkaterapian palveluseteli voidaan myöntää diabetesta (jalkojen riskiluokka on 2 tai 3) tai reumaa (vaikea-asteinen rakennevika ja merkittävä kevennystarve) sairastavalle, kun asiakkaalla on

- sisään kasvanut kynsi, joka aiheuttaa haavariskin
- iho-ongelma, jossa verenpurkautumaa ja/tai kudosnestettä
- jatkuvana ongelmana varvasvälien hautumat ja/tai ihorikot
- liikkumista ja toimintakykyä haittaavien ihomuutosten (esim. kovettuma, känsä, halkeama, syylä) hoito
- apuvälinetarpeen arvio esim. tukipohjalliset, silikoniortoosi

Jalkojenhoito

Jalkojenhoidon palveluseteli voidaan myöntää diabetesta (jalkojen riskiluokka on 2 tai 3) tai reumaa (vaikea-asteinen rakennevika ja merkittävä kevennystarve) sairastavalle, kun asiakkaalla on

- näkövamman vuoksi jalkojen haavariski ja omahoidon vaikeus
- liikkumista ja toimintakykyä haittaavien ihomuutosten (esim. kovettuma, känsä, halkeama, syylä) hoito.

2.2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja

Palveluseteleitä voidaan myöntää, potilaan jalkatilanteen niin vaatiessa, 2–3 kertaa vuodessa. Palvelun kesto arvioidaan ja toteutetaan hoitotarpeen pohjalta tapauskohtaisesti.

2.3 Palvelun sisältövaatimukset

Palvelu luokitellaan kahteen ryhmään riippuen asiakkaan hoidon tarpeesta. Palvelumuodot ovat jalkaterapia ja jalkojenhoito. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan palvelua saatujen tietojen ja myönnetyn palvelusetelin mukaisesti.

Jalkaterapian osa-alueina ovat:

- jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi
- ehkäisevä jalkaterapia
- kliininen jalkaterapia
- jalkojen apuvälineterapia
- toiminnallinen harjoittelu

Jalkaterapia toteutetaan yksilöllisen harkinnan perusteella tarvittaessa kotikäyntinä.

Jalkojenhoidon osa-alueina ovat:

- alaraajaongelmien tunnistaminen, ehkäisy sekä yleisimpien ongelmien hoito
- omahoidon ohjaus ja apuvälineiden hankintaan ja käyttöön liittyvä ohjaus
- jalkojen perushoito.

Jalkojenhoitoa toteutetaan yksilöllisen harkinnan perusteella tarvittaessa kotikäyntinä.

2.4 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Palveluntuottajalla tulee olla jokin seuraavista pätevyyksistä, jotta hän voi tulla hyväksytyksi palveluntuottajaksi ja antaa asiakkaalle palvelusetelin palvelusisällön mukaista palvelua:

- Jalkaterapian antaa jalkojenjoitajan (viimeistään vuonna 1999 valmistunut) tai nykyisin jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö, jolle valvontaviranomainen on myöntänyt ammatinharjoittamisoikeuden.
- Jalkojenhoidon antaa jalkojenhoitajan (viimeistään vuonna 1999 valmistunut) tai jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö tai terveydenhuollon koulutuksen omaava henkilö, joka on suorittanut lisäksi jalkojenhoidon ammattitutkinnon.
- Jalkojenhoidon voi antaa myös lähihoitaja, joka on suorittanut jalkojenhoidon osaamisalan.

Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä ja riittävästä täydennyskoulutuksesta. Palveluntuottajan on pidettävä luetteloa henkilöstönsä koulutuksista ja osaamisen ajantasaisuudesta.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia tehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön pätevyystiedot JulkiTerhikistä.

Yleisessä osassa kuvattujen vaatimusten ja ehtojen lisäksi jalkojenhoidon palveluntuottajan tulee liittää sähköisen palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) kautta toimittamaansa palveluntuottajahakemukseen seuraavat todistukset tai dokumentit:

- Päätös rekisteröitymisestä terveydenhuollon palveluntuottajien ja palveluyksikköjen rekisteriin (Soteri).
- Hygieniakäytännön kuvaus (vapaamuotoinen)
- Palvelukuvaus (vapaamuotoinen)

Henkilöstöllä tulee olla riittävä suomen kielen taito. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa millä muilla kielillä palvelua voidaan toteuttaa.

2.5 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Muiden kuin palvelusetelillä maksettavien palveluiden korvaamisesta asiakas ja palveluntuottaja sopivat keskenään. Mikäli asiakas hankkii palveluntuottajalta muita kuin palveluseteliin määritettyjä palveluja, hän vastaa niistä kustannuksista itse.

2.6 Palvelupalautteen toimittaminen hyvinvointialueelle

Hyvinvointialue toimittaa hyväksytyille palvelusetelituottajille hoitopalautetta koskevan ohjeistuksen ja palveluntuottajan on noudatettava sitä hoitopalautteen annossa.

Palvelusetelillä toteutettuun palveluun ja siihen liittyvään hoitoasiakirjaan tulee sisällyttää vähintäänkin:

- hoitopäivämäärä
- hoidon toteuttaneen ammattilaisen nimi
- jalkahoitokerta (esim. 1/2)
- asiakkaan hoitoon lähettämisen syy ja keskeisimmät perussairaudet
- annetun kliinisen hoidon sisältö
- annettu omahoidon, jalkine- ja sukkaohjaus
- huomiot käytössä olevien jalkineiden, tukipohjallisten ym. apuvälineiden kunnosta ja toimivuudesta
- jalkojen riskiluokitus
- peruuttamatta jääneet käynnit
- tarvittavat jatkosuositukset

Palvelutuottaja palauttaa hoitopalautteen ohjeistuksen mukaisesti hyvinvointialueelle. Hoitopalautteen lähettäminen on edellytys laskun maksamiselle. Hoitopalautteet/asiakirjat skannataan hyvinvointialueen potilastietojärjestelmään.

2.7 Laadun seuranta ja raportointi

Tilaaja valvoo hyväksymiensä palveluntuottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain sekä sääntökirjan mukaiset kriteerit. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja.

Palveluntuottajan tulee raportoida hyvinvointialueelle vuosittain niistä palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista valituksista, kanteluista ja reklamaatioihin johtaneista syistä sekä niiden seurauksena tehdyistä toimenpiteistä, jotka eivät ole sähköisessä järjestelmässä.

2.8 Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen

Asiakkaan ja/tai hänen edunvalvojansa sekä palveluntuottajan välille syntyy kuluttajasuojalainsäädännön mukainen sopimus, kun asiakas päättää hankkia palvelusetelillä palvelua palveluntuottajalta.

Asiakas valitsee palveluntuottajan julkisesta luettelosta ja sopii palvelun aikataulun. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen merkittyyn palveluun. Palvelusetelillä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta jalkaterapian ja jalkojenhoidon palvelusta palvelusetelin suuruisen summan.

2.9 Hyvinvointialueen antamat tiedot palveluntuottajalle

Myöntäessään palvelusetelin tilaajan tulee varmistua siitä, että palvelun tuottajan käyttöön saadaan riittävät esi- ja potilastiedot. Asiakkaalle annetaan lähete ja muut tarvittavat tiedot palvelun varaamista varten palvelusetelin myöntämisen yhteydessä. Tilaajan on informoitava asiakasta tästä seikasta palveluseteliä antaessaan.

2.10 Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu

Palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat vastaavan palvelun tuottamisesta hyvinvointialueen omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus (Palvelusetelilaki 7 § 1 mom.). Ilmoitettu hinta sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut mukaan lukien hoitopalautteen antamisen.

Palvelusetelin arvo määritellään niin, että jokaisessa palvelusisällössä edullisimman hinnan ilmoittaneen tuottajan asiakkaalta perimä omavastuuosuus on sama kuin minkä asiakas maksaa vastaavasta Pirkanmaan hyvinvointialueen omana tuotantona antamasta palvelusta. Asiakkaan maksama omavastuuosuus on palvelusetelituottajan ilmoittaman hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Jos asiakas valitsee palveluntuottajan, jonka ilmoittama hinta on korkeampi, sitä suurempi on myös asiakkaan omavastuuosuus.

Hakeutuessaan PSOP-järjestelmään palveluntuottajan tulee tehdä hinnasto. Hyvinvointialue päättää vuosittain palvelusetelin arvon maaliskuun loppuun mennessä ja ilmoittaa muutoksista hyväksytyille palvelusetelituottajille. Asiakaskohtaisiin omavastuuosuuksiin vaikuttavat lisäksi palvelusetelin omavastuuosuuden suuruuteen vaikuttavat asiakasmaksumuutokset.

Jos asiakkaan ja palveluntuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, on hyvinvointialue velvollinen suorittamaan palveluntuottajalle enintään asiakkaan ja palveluntuottajan sopiman hinnan.

2.11 Laskutus

Palvelukäynnin kirjaaminen PSOP-järjestelmään ja hoitopalautteen toimittaminen hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaan on edellytys sille, että palveluntuottajalle voidaan suorittaa maksu asiakkaalle annetusta palvelusta.

Palvelusetelillä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta jalkaterapiasta tai jalkojenhoidosta palvelusetelin arvoa vastaavan korvauksen. Palveluntuottaja laskuttaa hyvinvointialueelta annetun palvelusetelin arvon suuruisen summan, kuitenkin enintään asiakkaan ja palveluntuottajan sopiman hinnan, mikäli hinta on pienempi kuin palvelusetelin arvo. Palveluntuottaja laskuttaa setelin arvon ylittävän osuuden suoraan asiakkaalta omavastuuosuutena.

Palvelusetelin arvo ja omavastuuosuus määräytyvät palvelusetelin myöntämispäivän mukaan eikä niihin tehdä muutoksia palvelusetelin voimassaoloaikana. Halvimmillaan omavastuuosuus on suuruudeltaan sama kuin hyvinvointialueen itse tuottaman vastaavan palvelun asiakasmaksu asiakkaalle. Palvelusetelin omavastuuosuuden suuruus vaihtelee palveluntuottajittain. Asiakasmaksujen muuttuessa, uudet palvelusetelit myönnetään uusien asiakasmaksujen mukaisilla omavastuuosuuksilla. Asiakasmaksujen muutokset tapahtuvat yleensä vuodenvaihteessa.

Palveluntuottajan tulee kirjata asiakkaalle annetut palvelutapahtumat (käynnit) erikseen reaaliaikaisesti sähköiseen Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmään (PSOP) ja laskuttaa samassa järjestelmässä Pirkanmaan hyvinvointialuetta kuukausittain. Palvelun sisältöä koskevaa hoitotietoa ei kirjata PSOP-järjestelmään vaan hoitopalautteeseen.

Jos palveluntuottaja antaa palvelua asiakkaalle kotikäyntinä, asiakas maksaa itse lisäpalvelusta, eikä siitä voi laskuttaa hyvinvointialuetta.

2.12 Muut erityiset määräykset

2.12.1 Hakeutuminen palveluntuottajaksi

Palvelusetelituottajiksi hakeudutaan hyvinvointialueen määrittelemällä tavalla. Hakeutumisen yhteydessä palveluntuottaja määrittelee tuottamilleen palvelusisällöille hinnat. Tuottajien tulee hakeutua Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmässä (PSOP) palvelusetelituottajiksi.

2.12.2 Tietojen ajantasaisuus julkisessa luettelossa

Palveluntuottajan tulee pitää ajan tasalla julkisessa luettelossa ilmoittamiaan tietoja, palveluja ja hintoja. Julkisessa luettelossa ei voi mainostaa muita kuin palvelusetelipalveluja. Mahdollisen kilometrikorvauksen periminen ja suuruus on käytävä ilmi julkisen luettelon tiedoissa. Julkisen luettelon tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta vastaa palveluntuottaja.

2.12.3 Palvelukerran peruutus ja keskeytys

Palveluntuottaja ei voi laskuttaa hyvinvointialuetta peruuntuneesta käynnistä. Palveluntuottajasta johtuvissa peruuntumistilanteissa palveluntuottaja on velvollinen turvaamaan palvelun toteutumisen ja sopimaan asiakkaan kanssa uuden käyntiajan. Jos asiakas jättää tulematta sovittuun tapaamiseen, palveluseteliä ei voi käyttää maksuna ja periä hyvinvointialueelta. Palveluntuottaja voi itse määritellä korvauksen, joka peritään asiakkaalta peruuntuneesta käynnistä.

2.12.4 Tilat, välineet ja laitteet

Jalkahoitopalveluita tuottavassa toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet sekä toimitilojen tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.

Asiakkaan kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa tapahtuvina kotikäynteinä palveluntuottajalla tulee olla riittävät hoitovarusteet asiakkaan jalkahoidollisen tarpeen mukaisesti.

3 LIITTEET

3.1 Liite 1: Hintaliite

Tuote / Jalkojenhoito	Arvo, €
Diabeetikon tai reumaatikon jalkojenhoito (sis. jalkojen kunnon arvioinnin, ihon ja kynsien perushoidon sekä omahoidon ohjauksen) Jalkojenhoito 60 min, josta välitöntä jalkojenhoitoa vähintään 45 min	45,10
Kynnen oikaisuhoito (toistuvasti infektoituneet), jousen irrottua takuuaika 2 viikkoa (1 kynsi)	20,10
Kynnen oikaisuhoito (toistuvasti infektoituneet), jousen irrottua takuuaika 2 viikkoa (2 kynttä)	60,10

Tuote / Jalkaterapia	Arvo, €
Diabeetikon tai reumaatikon jalkojenhoito (sis. jalkojen kunnon arvioinnin, ihon ja kynsien perushoidon sekä omahoidon ohjauksen). Tarvittaessa biomekaaninen tutkimus / pohjallisten tarvearvio tai kävelyn analysointi. Jalkojenhoito 60 min, josta välitöntä jalkojenhoitoa vähintään 45 min	53,10
Kroonisen haavauman hoito Jalkojenhoito 30 min	47,10
Korjaavan tai suojaavan silikonin valmistus (ml. materiaalit), takuuaika 2 viikkoa	48,10
Kynnen oikaisuhoito (toistuvasti infektoituneet), jousen irrottua takuuaika 2 viikkoa (1 kynsi)	67,10
Kynnen oikaisuhoito (toistuvasti infektoituneet), jousen irrottua takuuaika 2 viikkoa (2 kynttä)	97,10